

Zrodí se projekt TIKOPIA?

Mnoho lidí nechce žít ve městě, ale to ještě neznamená, že život na venkově je ráj... Může tam být klid, ale lidé jsou často méně ohodnocení než v bohatém městě a mohou žít i jen na hranici chudoby.

Mým nápadem je vytvořit místo, kde by lidé navázali kvalitní vztahy, jakési „ekologické a duchovní centrum“, mohlo by se jmenovat TIKOPIA⁽¹⁾. Šlo by o větší zemědělskou usedlost s dostatečně velkými budovami, kam by se vešlo přibližně deset bytů, společná jídelna, dílna, sklad. Připadá mi důležité, aby si každý obyvatel mohl „nastavit“ stupeň svého společenského života a zapojení s ostatními. Nepoužívám slovo „komunita“, každý může žít ve svém bytě, nebo se podle vlastní vůle více spojit s dalšími lidmi. Pokud někdo například pravidelně cvičí, medituje, zpívá nebo hraje na hudební nástroj, můžou se k němu ostatní připojit (ale nemusí). Účastník si může být jen pronajímat, nebo částečně spolupracovat na určitých akcích, anebo se intenzivně účastnit vývoje celého projektu. Každý jsme jiný a každý se můžeme zapojit na jiné úrovni.

Nezbytnou součástí by asi byla velká kuchyň a jídelna pro ty, kteří si nechtějí připravovat jídlo ve svém bytě. Zároveň by měla dostatečnou kapacitu pro větší společenské akce jako semináře a festivaly, nebo vzdělávací ekologické festivaly (ekostavby, zdravá výživa, obnovitelné zdroje, ekologická domácnost atd.). Už mám návrh na stavbu hezky vypadajícího místa pro setkávání, meditaci, tanec... Nazval jsem ji „Zome“ a je ze slámy, dřeva a vápna. Má silný spirituální náboj. Může plnit stejné funkce jako kostel ve středověku – duchovní setkání, výstavy...

Jak se užívané?

Vyřešit se musí, jak se lidé v takovém místě užíjí. Znal jsem jedno společenství, kde přes týden skoro všichni odjeli do města, aby si vydělali peníze, a vraceli se jen na víkendy. Myslím, že by bylo lepší, kdyby se většina obyvatel dokázala užít přímo na místě. A co budou moci dělat? Cílem není se honit za penězi jako ve velkém městě, ale získat dostatek prostředků na zajištění dobrovolně skromného života a dělat něco, co má smysl.

Napadají mě dvě velmi hezké činnosti, které by byly určitě vítány: porodní dům a škola (typu Montessori, podle Steinerovy...). V obou případech stačí, aby dula nebo učitelka měla zájem a volné prostory. Znáám podobné místo ve Francii, ekologickou farmu spojenou se školou a domovem důchodců, aby měli děti kontakt se staršími lidmi. Kvůli tě škole se tam stěhovali rodiče z okruhu 500 km, ale po-

⁽¹⁾ TIKOPIA je malý ostrov v Tichém oceánu s rozlohou jen 370 hektarů, nejbližší sousedé jsou 200 km daleko. Lidé na ostrově bydlí už 2900 let. Je tam zachován les, pole jsou stále úrodná. Je důkazem po mnoho let fungujícího trvale udržitelného způsobu života. (V naší „bohatší“ zemi jsou pole devastována umělými hnojivy vyráběnými z ropy a jak bude ropy ubývat, nedokážou zničená pole lidí uživit.) Před několika staletími obyvatelé ostrova zjistili, že chov prasat příliš poškozuje půdu, a odvážně se rozhodli všechny prasata na ostrově zlikvidovat. (V bohatých zemích nemá žádný politik odvahu něco takového rozhodnout.) Aby nedošlo k vyhynutí ryb v blízkosti ostrova, ryby se konzumují jen střídavě. Již dávno bylo rozhodnuto, že maximální počet lidí na ostrově je 1115, a lidé se chovají tak, aby jich ani nebylo víc. Tak je zajištěn opravdu udržitelný způsob života. Určitě to není jen ráj, ale je to opravdu mimořádné místo.

třebovali v místě bydliště i práci. A tímto spojením se uzavřel celý kruh a obnovil život v i okolí farmy

Kromě těchto dvou velice obohacujících aktivit je spousta dalších možností. Například pěstování zeleniny. * Stejně tak je možné chovat včely. * Nebo dělat doškové střechy. Mohu nabídnout zaškolení a sehnat zákazníky. Došková střecha není jen hezká, je plně recyklovaná a působí jako tepelná a hluková izolace. Je možné na ni použít žitnou slámu. * Nebo organizovat duchovní semináře (třeba jako v Nesměni, ale tam jsou omezení prostorem), nebo se věnovat hudbě... atd. Výhodou je, že pak přijedou „hezci“ duchovní lidé. * Nebo péct kvalitní chléb, tak jako to v tuhle chvíli dělám já. * Nebo překládat, například účastnit se projektu Ekopedia v češtině (<http://ekopedia.org>). Je to skvělý zdroj informací (jako Wikipedie) pro oblast ekologie. * Nebo se věnovat umění či uměleckému řemeslu, vyrábět keramiku a podobně.

Samozřejmě jsou vítány i další nápady na způsob obživy. Sám v tuhle chvíli pracuji na vývoji izolačních vstupních dveří s 25cm izolací. Chtěl bych je využít při rekonstrukci budoucího centra. Tepelná ztráta je dvacetkrát menší než u obyčejných dveří. Zatím takové dveře nikdo nevyrábí, věřím, že je pro ně na trhu místo a že postupně vytvořím i další pracovní příležitosti.

Když o tomto projektu mluvím, okamžitě se hlásí zájemci a seznam potenciálních účastníků se rozrůstá. Je možné také založit občanské sdružení. Rád do projektu přispěji svými zkušenostmi, hlavně v oblasti ekologické renovace a adaptace objektu. Lidé si (zatím) neuvědomují, že pokud žijí v „běžných“ stavbách, budou si muset v budoucnosti vybrat, jestli se bu-

dou moci najíst, nebo si zatopit. Zatím využíváme fosilní paliva, která jsou stále velmi levná. Za 20, 40 let si lidé znovu uvědomí, že se nejdříve potřebují najíst, pak bydlet a nakonec pokud možno žít hezký život, který jim umožní ochutnat radost... Ale řešení existují.

Projekt má hodně různých aspektů, stejně jako život sám. Nejde o realizaci nápadu jednoho jediného člověka, o to, že se musí udělat to či ono. Jedná se o návrh, nabídku, nastínění příležitosti. Jde o vytvoření otevřeného prostoru s mnoha možnostmi. V průběhu času se tento prostor stane tím, co si obyvatelé a jejich přátelé budou přát a co zrealizují. Pokud se nikdo nerozhodne péct chleba, potom chleba nebude... Pokud se někdo rozhodne zorganizovat například festival štěstí nebo zavařit zeleninu, pak bude festival štěstí nebo zavařená zelenina.

Vidím to jako „tvorbu“ velkého otevřeného prostoru, kde budou další zájemci dělat to, co cítí, že je správné pro ně samotné, pro spojení s dalšími lidmi i pro naši společnou budoucnost. Jako vyrobit karty, a nechat ty karty ležet na stole, aby hráči měli možnost hrát. A těšit se z toho, že někdo má radost.

Patrick Monnot

Kontakt pro zájemce o projekt Tikopia: Patrick Monnot, PS 58, 285 22 Zruč nad Sázavou, tel.: 327 531 418. Setkání zájemců 6. července od 10 do 18 hod. Případně dohodneme další termín.

REKORD V SÁZENÍ STROMŮ 28. října

Plánujete letos vysadit stromy? Necháte-li výsadbu na 28. října, můžete se připojit k jedinečnému pokusu o rekord v sázení stromů. Do sázení se může zapojit opravdu každý — jednotlivci, skupiny přátel, rodiny, občanská sdružení a spolky, školy, školky, neziskové organizace, města, vesnice, farnosti, firmy. Stačí se zaregistrovat, stromy vysadit a dodržet jednoduchá pravidla registrace rekordu. A je to!

Sázení stromů a stromků se plánuje na 28. října po celé České republice.

Zaregistrovat se můžete do půlnoci 20. října na adrese: strom.zivota@nap.cz. Uveďte jméno kontaktní osoby, její e-mail a telefon. Dále informaci o místě, kde výsadba proběhne a plánovaný počet vysazených stromů a zapojených lidí. Do předmětu zprávy uveďte heslo **REKORD**.

Pravidla pro uznání rekordu obdržíte následně e-mailem. Na www.stromzivota.cz/rekord bude postupně aktualizován seznam registrovaných účastníků rekordu.

Kontakt: NADACE PARTNERSTVÍ, Lenka Vodičková, +420 777 863 865, lenka.vodicikova@nap.cz

www.stromzivota.cz

Prostřednictvím stromů pomáháme lidem
nalézt cestu k přírodě i k sobě navzájem.
Pomáhejte s námi!